

ZYCIE PODLASIA

TYGODNIK SPOŁECZNO-GOSPODARCZY

Redakcja i Administracja: Siedlce, Piłsudskiego 6. Konto P. K. O. Nr. 65.551. Właściciel konta: K.K.O. Siedlce. Na odwrocie zaznaczyć: na rachunek „Życia Podlasia”. Telefon Nr. 90.

Administracja czynna z wyjątkiem niedziel i świąt od 12—14 codziennie, Wtorki, piątki 12—15. Redaktor przyjmuje wtorki i piątki od g. 12—13.

Dziesięć lat

Dziesięć lat upływa, gdy na Zamku Królewskim w Warszawie zamieszkał profesor Ignacy Mościcki jako Głowa Państwa.

Bezpośrednio po przełomie, dokonanym w maju 1926, wskazał Marszałek Piłsudski osobę profesora Ignacego Mościckiego; jako człowieka, łączącego w sobie te cnoty obywatelskie, że po wagi i autorytet, który oprócz innych wian Najwyższego Dostojnika w Państwie.

Całe bowiem życie Ignacego Mościckiego upłynęło na pracy dla dobra ogólnego, dla narodu i Państwa.

W zaraniu młodości widzimy go w środowisku, które wykwalifikowało go do niepodległościowej. Mroki niewoli zasnuwały ziemię polską; gdy zwoił okrzyk od idei Czynu zgłasza młody student. Wskutek przesładowań politycznych rząd d. carskiego zostaje 1 lipca 1892 zmuszony do przymusowej emigracji i udaje się do Londynu, gdzie ciężko pracować musi na utrzymanie. W Londynie, a następnie w Szwajcarii znajduje się w okręgu dobranych już podwójnych przodków Piłsudskiego przyszłych wojowników o wolność. Z dumą też mieni się Ignacy Mościcki jednym z „pierwszych piłsudczyków”.

Niebawem staje przy warsztacie pracy naukowej. Jest rok 1898. Angielski uczone Crooks alarmuje świat nauki i techniki wieścią, że już w najbliższej przyszłości odczuje świat „głód azotowy”, gdyż pokłady siatej chemicznej—jedynego wówczas źródła związków azotowych—wyczerpują się gwałtownie. Więć ta zapada głęboko w umysł młodego uczonego polskiego, asystenta przy katedrze fizyki uniwersytetu w Fryburgu. Od tej chwili pracuje nad otrzymaniem azotu z powietrza. Pierwsze wyniki realne zostają osiągnięte już w r. 1901, w r. 1903 powstaje pierwsza wytwórnia azotu atmosferycznego, a w r. 1910 wielka fabryczna produkcja. Od 1910 to zapisuje nazwisko prof. Mościckiego złotymi literami w dziejach techniki nowoczesnej.

Przełomowa chwila w twórczości wynalazczej P. Prezydenta staje się powrót do kraju na stanowisko profesora chemii fizycznej i elektrochemii na Politechnice lwowskiej.

Mysł służenia rozwojowi przemysłu rodzinnego, staje się odłąd naszym postulem Jego twórczości. Wyraził się ona w całym szeregu wynalazków, związanych z rozwojem przemysłu naftowego, przerobu glinek krainowych na glin metaliczny, brykielowania mialu węglaowego i t. p., jak również, w zbiorowej pracy badawczej, której kulminacyjnym momentem stanowi stworzenie „Chemicalnego Instytutu Badawczego”, mającego za zadanie opracowywanie nowych metod przetwarzania naturalnych bogactw Polski.

Zerwałmy wreszcie pęta niewoli. W tym okresie przypada wielkopomny czyn prof. Mościckiego—uruchomienie żłostwiec przy Siemensów ogólnego z ludzi, planów, surowców fabryki związków azotowych w Chorzowie. Prof.

Mościcki obejmując naczelne kierownictwo, w krótkim czasie fabrykę uruchamia, a nawet jej urządzenia ulepsza, stwarzając olbrzymią wytwórnię, pracującą w 2 ośrodkach, Chorzowa i Łódź. Olbrzymia wiedza techniczna prof. Ign. Mościckiego, jej wszechstronność, systematyczność, praca bez wytchnienia, wreszcie umiejętność wzbudzania entuzjazmu wśród współpracowników—oculi honor zarówno starej kultury na-

ukowej, jak i młodej odrodzonej państwowości polskiej.

Temi etapami szło życie Ignacego Mościckiego do chwili, gdy zostaje powołany na stanowisko Głowy Państwa, owego—jak nazwa Konstytucja określiła—czynnika w państwie nadrzędnego, najwyższego arbitra polnej Rzeczypospolitej.

Dziesięć lat upływa właśnie w tej chwili i w dniu dzisiejszym łączy się

OTWARCIE OŚRODKA ZDROWIA W WODYNIACH

W dniu 24 maja r.b. został otwarty i poświęcony przez miejscowego proboszcza Ośrodek Zdrowia w Wodyniach. Uroczystość tę zaszczylił swą obecnością: Dyrektor Wydziału Zdrowia w Województwa Lubelskiego Dr. Danielski, Pan Stanisław Gułinski, Prezes Oddziału Czerwonego Krzyża p. Sędzia Piesiewicz. Swiat lekarški reprezentowany był przez Powiatowego lekarza Dr. Sienkiewicza, głównego lekarza Czerwonego Krzyża Dr. Krakówkę, Lekarza Naczelnego Ubezpieczenia Dr. Witkowskię. Na uroczystości przybyli liczni mieszkańcy Wodyni i kilku obywateli ziemskich z sąsiednich majątków.

Uroczystość poświęcenia odbyła się o godzinie drugiej. Po poświęceniu, do zgromadzonych mieszkańców Wodyni przemówił ksiądz Proboszcz, Pan Stanisław, Prezes Czerwonego Krzyża i wielu innych. Wszyscy mówili o znaczeniu nowopowstałej placówki, wyjaśniając jej cele i zadanie, a równocześnie podnosząc zasługi miejscowej ludności, która w rozumieniu własnej ochrony zdrowia, nie szczędziła środków, aby placówkę tę stworzyć i uruchomić. Do otwarcia ośrodka zdrowia w znacznym stopniu przyczynił się Zarząd Czerwonego Krzyża Oddziału Podlaskiego, który nadał tym Osirodkom będzie opiekował się i kierował jego pracą.

Stworzona została rzecz dobra, w wysokim stopniu pożyteczna, należy życzyć jej pomyślnego rozwoju i osiągnięcia największych korzyści. Chociaż ośrodek zdrowia funkcjonują w Polsce już od 12-tych lat, są jednak u nas dotychczas nienależycie oceniane, a z przykrością należy stwierdzić, że nawet organizatorzy, którzy przyczyniają się do powstania ośrodków, nie zdają sobie jasno sprawy, jaki jest cel i jaką pracę winny wykonywać ośrodki zdrowia.

Pierwszą Amerykanie zrozumieć, jakie znaczenie w życiu społecznym ma zdrowie. Oni pierwsi stworzyli instytucje ośrodków zdrowia i pokryli nimi całe swe państwo. Ameryka nie żaluje pieniędzy na wszelkie inwestycje sanitarne, wydaje je nie tylko w swym kraju, ale szeroko obdarza Europę, mając na celu podniesienie życia kulturalnego Europy, z czem idzie w parze dobrobyt, wzbogacenie się społeczeństwa,

większe zapotrzebowanie życiowe, wzrost handlu i przemysłu. W myśl tej idei, na terenie Państwa Polskiego, prawie od początku wkrzeszenia Polski, działa fundacja Rokkellera, która wydaje duże sumy na różne inwestycje, czy to sanitarne, czy naukowe.

Koszętem kilkaset tysięcy złotych powstał Zakład Higieny w Warszawie. Jednym z licznych twórców tej fundacji został otwarty pierwszy w Polsce Ośrodek Zdrowia w Warszawie na Mokotowie. Ośrodek Zdrowia na Mokotowie został utworzony na wzór amerykański i kierownictwo nad nim powierzono lekarzom, którzy przeszli specjalne przeszkolenie w Ameryce. Władze nasze, oceniając działalność Ośrodka Zdrowia na Mokotowie i widząc wyniki pracy, nie zdecydowały jednakowoż od razu stwarzać dalszych ośrodków, według tego systemu. Postanowiono zbadać, co zrobiono w tym kierunku w Europie i przeprowadzić kryterium i porównanie, co się dzieje w tem, lub innym Państwie. Okazało się, że cała Europa poszła drogą Ameryki. Jedna Anglia stworzyła typ innych ośrodków zdrowia, które mają za zadanie okazywanie i pomocy lekarzom praktykującym, przez urządzenie laboratorium, stacji rentgenowskich, zapewnienie pomocy pielęgniarek.

Nie dziwne, stan higieny Anglii stoi na wysokim poziomie; nie znajduje w Anglii wiośki, gdzie nie było wodociągów, kanalizacji, elektryczności.

Przyjliśmy typ ośrodków zdrowia amerykańskich, cele i zadania których polegają na szerzeniu wśród ludności zasad higieny, tak zwanej medycyny zapobiegawczej.

Tak lekarze, jak i instytucje społeczne i władze Państwa, dawno już zaczęły się zastanawiać, gdzie nie było gabinetów, czy przychodniach (ambulatoriach) jest niedostatek. Jeżeli przyjrzymy się śmiertelności niemowląt, rozpowszechnianiu się gruźlicy, pladze alkoholizmu, pojawianiu się chorób zakaźnych, to przyjdąmy do przekonania, że ani gabinet lekarza, ani przychodnia, ani szpital nie tu niegładzają. Stwierdzimy, że potrzebna jest łączność z każdą chatą, z każdą poszczególłą je-

kraj cały w uczuciu głębokiej czci dla Najwyższego Dostojnika Polski, w którym widzi nie tylko Głowę Państwa, ale również meza wielkiej wiedzy i kultury

—Tego, który sam sobie daje szczerzy tytuł „Pierwszego Piłsudczyka”, bo w zaraniu swej młodości, zrozumiał, wielkość Twórcy Niepodległości, był Mu przyjacielom przez całe życie, a obecnie z mocy nowej Konstytucji jest pierwszym strażnikiem powagi silnej władzy wobec wolnego obywatela Rzeczypospolitej.

dnostką, konieczne jest zbadanie na miejscu warunków życia i pracy, uświadomienie jednostki i przecięcia na miejscu, korzeni szerzącego się zła.

Te właśnie zadania winny wykonywać Ośrodki zdrowia, a wykonawcami tych celów będą kierownicy ośrodków Zdrowia, lekarze i pielęgniarki społeczne.

Zeby idea ośrodków zdrowia nie była spadzona, zeby ośrodek zdrowia wykonał swe zadanie, Kierownik-Lekarz winien być do pracy tej przygotowany wienem przecię kurs kierowników ośrodków zdrowia, które to kursy organizuje stałe Państwowy Instytut Higieny w Warszawie.

Poza pracą lekarza, jako kierownika ośrodka, bardzo ważną rolę odgrywa w ośrodku pielęgniarka społeczna. Wiemy, że jedynie słocne promieniami swymi podtrzymuje życie we wczesnym świecie. Tam, gdzie dochodzą promienie słoneczne, jest zdrowie i życie. Niech pielęgniarka niesie to zdrowie do chat, które pozbawione są promieni słonecznych. Niech rozłoży swą opiekę nad każdą jednostką, która może ulec zachorowaniu. Niech nauczy małą wkradając swe dziecko, a przyniesie swą pracą ogromną korzyść społeczeństwu.

Leccnicwo w ośrodkach zdrowia winno odgrywać drugorzędą rolę. W zakres jej powinny wchodzić te choroby, które ściśle związane są z propagandą higieny i zapobieganiem szerzeniu się chorób zakaźnych.

Głównym zadaniem każdego ośrodka zdrowia jest opieka nad matką i dzieckiem, walka z gruźlicą, jądkiem i chorobami wenerycznymi, zapobieganie chorobom zakaźnym. Praca winna być skoordynowana i rozwijać się równoległe, wychodząc z założenia, że co będzie warta opieka nad dzieckiem, jeżeli ono będzie chorowane wśród gruźlików i w końcu umrze na gruźlicę.

Należyte zrozumienie, ocena znaczenia i wyników pracy ośrodków zdrowia, winny skłaniać społeczeństwo do dalszej akcji, do otwierania tak pożytecznych placówek w każdej większej wiosce.

Winniśmy pamiętać, że zdrowie jednostki, to jest bogactwo narodu, polega naszej Ojczyźnie.

Dr. M. Witkowski.

Z MIASTA I POWIATU

Pan Wojewoda Lubelski w Siedlcach

W dniu 23 maja wywiozwał starostwo w Siedlcach Wojewoda Lubelski p. Dr. Rozniczek w towarzystwie p. naczelnika Dwornika i p. Km. Wziew. P.P. insp. Izidorczyk. Po wizytacji Pan Wojewoda odbył konferencję ze Starostami północnych powiatów województwa lubelskiego i Komendantami Powiatowymi PP. Wiktorem p. Wojewoda odjechał do Lublina.

Ze Związku Pracy Obywatelskiej Kobiety w Siedlcach.

Dnia 25 maja na zebraniu klubowym p. poseł Szumowski mówił o pracy Sejmiku i sytuacji obecnej w państwie. Zebrane licznie członkinie przywitały p. posła b. serdecznie i okazały duże zainteresowanie do ważnych spraw przez niego poruszanych.

Na jednym z ostatnich zebrań powiadomościowych p. Sienkiewicz wygłosił referat o polskiej odzieży w czasie wielkiej wojny i o pozycji współczesnej. Ciekawe to przemówienie wywołało ożywienie dyskusję.

Na zebraniu z d. 18 maja p. Z. Kraśniewska złożyła sprawozdanie z wyjazdu swego i pobytu w Wilnie na żłobnych uroczystościach.

Delegatka podniosła nadzwyczajną sprawę zorganizowanie przez oddzielne czynniki tej niezapomnianej wycieczki.

P. Zawadzka z ramienia Zarządu Głównego i p. Orłowska z ramienia Zrzeszenia Wojewódzkiego przeprowadziły wizytację Świątliwej dla Młodzieży i wzięły udział w weselnych grach świątliczych.

Male bobasy z przedkolea Z. P. O. K. miały w niedzielę dnia 24 maja nieładną uciechę; przysłane przez p. dyr. Tomaszewskiego konie zawiozły je do lasu na całonocną majówkę. Pogoda dopisała, a radość dzieci była nagrodą dla niedostrudzonych opiekunek przedszkola.

Z Koła Rodziny Lesnika
Staraniem Koła Rodziny Lesnika odbyła się w dniu 4 czerwca o godz. 19 w lokalu Dykcji Lasów Państwowych odczyt d-ra Niepokój na temat: "Grudnia, jako najwęższej kłęską społeczną naszych czasów". Wstęp 30 gr. Czysty dochód przeznacza się na przychodnie przyzwierzczeń P. C. K.

Zarząd Siedleckiego Obwodu Powiatowego L.O.P.P. podaje do wiadomości, że w czasie od 9.VI do 16.VI 36 r. odbędzie się kurs podinstruktorski z zakresu OPLG. dla Powiatowej Komendy z S. w Siedlcach. Wykłady na kursie odbywać będą w świetlicy Komendy Z. S. przy ul. Sienkiewicza.

Zarząd Siedleckiego Obwodu Powiatowego L.O.P.P. podaje do wiadomości, że w dniu 31 maja o godz. 14-iej na placu cment. 22 p. (Leserówka) za wiaduktem kolejowym odbędzie się Obwodowe Zawody Modeli Latających w których weźmie udział młodzież z rodzin i powojskich i powojskich powiatu siedleckiego.

W razie niepogody zawody odbędą się w dniu 1 lub 3 czerwca.

Wielki sukces siedleckiej Szkoły Zawodowej Żeńskiej

Ministerstwo Przemysłu i Handlu na wystawie Len polski i lubelski przemyślu ludowy" w dniu 20 lutego 1936 r. odznaczyło Szkołę Zawodową Żeńską w Siedlcach za chlubne wyniki pracy srebrnym medalem, który został wręczony p. dyr. K. Burkackiej w Min. Przemysłu i Handlu dn. 25 maja br.

Jest to, jak to przyjemności musimy przypomnieć społeczeństwu siedleckiemu, już drugi medal srebrny, który w tym roku szkolnym za swą owocną pracę otrzymała Szkoła Zawodowa Żeńska.

Z życia Związku Rezerwistów

Dnia 29 marca br. w lokalu Federacji Grodzkiego Związku Rezerwistów. W dniu zebrania Kół liczyło 119 członków. W skład nowego zarządu weszli: dr. M. Witkowski - prezes, dr. M. Piórkowski - vice-prezes, Wł. Kaczmarek - sekretarz, Fr. Czech - skarbnik, M. Wierzejński - referent wychowania obywatelskiego, Jan Skup - komendant Kola.

Choćby Związek Rezerwistów istniejąc w Siedlcach od paru lat, jednakowoż działalność jego w niemyślnie nie przejawiała i nowy Zarząd zmuszony był zacząć pracę od początku. Uporządkowana została ewidencja członków Kola. Wyristąpiono do zbierania składki, opracowano plany pracy na rok bieżący. Liczba członków w tym czasie wzrosła o 20 osób, wobec czego Kolo Gdzkie w Siedlcach liczy 139 członków. Drugą czweczną odbywa ćwiczenia dwa razy w miesiącu. Organizuje się drużyna sportowa, która zaciebie funkcjonowała, gdy planowano w tym celu przyrządy sportowe. W maju i czerwcu r.b. odbędą się w lokalu Federacji 3 pogadanki na temat: "Wodzowie Narodowi", pierwsza z tych pogadek o Bogusławie przodkiem, Lokieliku i Wł. Jagiellie wygłoszona została w dniu 30 maja r.b. W dniach 29 i 30 maja r.b. o godzinie 17 na boisku garnizonowym odbyło się strzelanie z broni małokalibrowej dla członków Kola. W jesieni przewidziane jest strzelanie na prymie. Dla niezamężnych członków Kola została zorganizowana w tym celu pomoc adwokacka i lekarska. Zarząd Kola stara się wyszukanie i dostarczenie pracy bezrobotnym członkom.

Zarząd dąży do umundurowania 60 członków drużyny strzeleckiej. Koszta niezbędne na ten cel są tak duże, że

jedynie mogą być pokryte z imprez dochodowej, która Zarząd ma zamiar zorganizować w bliskiej przyszłości.

Dla utrzymania stałego kontaktu z członkami Kola z Zarzadem, ustalone są w lokalu Federacji stałe dyżury. Skarbnik Kola przyjmuje interesujących codziennie od j. R. Prezes i sekretarz 20. W każdy wtorek od godz. 19 do 20. W najbliższym czasie Zarząd zamierza wydawać członkom legitymacji Rezerwistów. Dla otrzymania legitymacji należy dostarczyć fotografie, zapłaconą na odroczenie własnoręcznym podpisem.

Zjazd Katolickiej Młodzieży Męskiej i Żeńskiej z Diecezji Podlaskiej

W dniach 23, 24 i 25 maja odbył się w Siedlcach Zjazd Młodzieży Męskiej i Żeńskiej z Diecezji Podlaskiej. Na zlot przybyło przeszło 30 pocztów szlenderskich oraz około 600 młodzieży, poza tem wiele osób z pośród duchowieństwa.

W drugim dniu Zjazdu, w oficjalnym otwarciu Zlotu na boisku garnizonowym udział wzięli Ks. Biskup Podlaski Tomaszyna Ławicki i Ks. Biskup Podlaski Przedzielski.

Przykład godny naśladowania

Na walnym zebraniu Spółdzielni "Rolnik", obejmującej swem działaniem cały powiat siedlecki, zgromadzenie członków-rolnicy postanowiło jednogłośnie dobrociennie opodatkować się na rzecz Funduszu Obrony Narodowej i wystąpić z apelem do wszystkich rolników całego powiatu o przyłączenie się do tej akcji. Zbiórka ma przynieć rolnom świadcząc niepieniężnych i polegać będzie na zaciąganiu pewnej ilości zboża z ha ziemi, w zależności od wielkości każdego z ofiarodawców. Ponieważ powiat siedlecki pod względem obsady należy do większych w Polsce, inicjatorzy przewidują, że akcja ta da bardzo pomyślne rezultaty.

Walne Zgromadzenie Spółdzielni "Rolnik"

W czwartek dnia 21 maja r. b. odbyło się Walne Zgromadzenie "Rolnika" Spółdzielni Rolniczo-Handlowej w Siedlcach w lokalu własnym. W zgromadzeniu wzięło udział około 120 osób. Przewodniczącym zaszczególnie wyjątkowo obecnością p. Starosta Gułiński swoją obojętnością.

Zgromadzenie zaszczególnie wyjątkowo obecnością p. Starosta Gułiński swoją obojętnością. Zarząd Kola stara się wyszukanie i dostarczenie pracy bezrobotnym członkom.

Zadaniem administracji polskiej, Korpusu Ochrony Pogranicza oraz polskiej szkoły jest przekonanie miejscowej ludności, że związek Polesia z Polską jest jawistycznym stałem, faktem dokonany bezpowrotnie, że rząd polski odmownie troszczyć się obecnie musi o podniesienie wyżej kultury, o oświecenie i dobrobyt wieków ludności kresowej dzielnicy, od której wymaga tylko współpracy i spełniania prawem przepisanych obowiązków. Możemy już dziś powiedzieć, że praca w tym kierunku postępuje wyświe naprzód. Wspomniane wyżej czynniki panujące, koordynując swe wysiłki, panowały wszelkie próby wyrotowej i dywersyjnej agitacji, do której niebył pochopnie odnosił się zresztą Poleszak, czynniki nadzwyczajnie spokojny i porządek, wyplwający z jego prymitywnej natury, od szerzenia wieków, zyskie z biologicznych przejawami i prawami rządzącymi wśród puszczy i na wodach jego ziemi.

Należy zaznaczyć, że prawie wszyscy obecni na Zgromadzeniu należą do czynnych działaczy społecznych i wypróbowanych spółdzielców, to też obrady i dyskusje prowadzone były na wysokim poziomie i niewątpliwie przyczynia się do rozszerzenia i pogłębienia prac Spółdzielni.

Pod koniec zebrania, wszyscy obecni uchwaliłi jednogłośnie i z entuzjazmem obchodzić się po 1 kg. zboża z mierzaka na fundusz Obrony Narodowej i akcję tę rozszerzyć na wszystkich rolników w powiecie.

Zjazd Kół Młodzieży Wiejskiej gm. Wiśniew

W dniu 21 maja odbył się w Wiśniewie Zjazd Kół Młodzieży Wiejskiej z gminy Wiśniew dla zorganizowania Związku Świątliczego. Oprócz młodzieży w zjeździe wzięli udział pp. poseł Szumowski, insp. xk. Sabat, instr. oświatowy poseł Szumowski i inni. Przewodniczyli na Zjeździe pp. J. Chybiński i P. Kocjan.

Po referacie kol. L. Kocjan, przystąpiono do wyborów Zarządu Związku Świątliczego. Na przewodniczącego powołano kol. A. Szewczyka z Wiśniewa, na zastępcę kol. J. Jurka z Kaczor, St. Buczyńskiego z Wiśniewa, L. Kocjan i J. Wroniankę z Wiśniewa, oraz J. Kulczawską z Wiśniewa.

Po zakończeniu obrad wszyscy uczestnicy, wraz z gośćmi udali się do Remizy strażackiej, gdzie młodzież użyczyła bardzo miłą zabawę.

Walka ze szkodnikami

Na skutek pojawienia się wielkiej ilości szkodników w sadach na drzewach i krzewach owocowych, jak wszelkiego rodzaju gasienic, muchy oraz inne - winni zainteresowani, posiadający sady lub krzewy owocowe przystąpić do energicznej walki z temi szkodnikami. Obrady obranie ich z drzew lub opryskiwanie ich środkami chemicznymi, jeśli chca, aby sady były im takowe, kolwiek korzyść i mogły się swobodnie rozwijać. Należy zaznaczyć, że drzewa i krzewy mogą być przez szkodniki dotychczas obdżone z liści i z owoców owocowych, co wstrząsa wstrząsając jednym rokiem, a nawet wypnie b. szkodliwie na dalsze lata.

Wszelkich porad w tej dziedzinie można zasięgnąć w biurze O.T.O. i K.R. u instruktora ogrodniczego, który urzęduje w każdy wtorek i piątek od 9 do 5 po południu. Porady udziela również tylko członkom K.R. Kaczor, J. K.M.W., którzy posiadają legitymujące członkowskie na rok 1936.

Wycieczka do Gdyni i Warszawy

Dnia 24, 25 i 26 czerwca r. b. odbędzie się dla członków K.R. w trzydniową wycieczka do Gdyni i Warszawy. Koszt wycieczki wraz z wszelkimi przejazdami i noclegami wynosić będzie 20 zł. Zgłoszenia na wycieczkę wraz z gotówką nadającą należy do biura O.O.T. i K.R. od 10. czerwca r.b.

W. Kresmieniecowski.

Polesie-gotyzycki sąsied Podlasia

(Dokończenie)

Ważny jestże te wyliczone powyżej przez Ossendowskiego „urojki” i „inkrakacje” w przeróżnych odmianach i odmianach, jest to wielkie historycznie dowodzą pierwotność dawnych tych ludzi. Krajoznawca dr. Marczak stwierdza - w swych spostrzeżeniach, że na Polesiu brak zupełnie tradycji historycznych, podawanych z pokolenia w pokolenie, brak nauki do wytwarzania i utrwalania pojęć o tradycjach i słów do określenia bardzo wilekiej i wielki. A ważny także stosunek do lasu i wody, które w pojeści Poleszaka stanowią nieprzebrana, a przedzwyczajnie niezwykłą własność, przeto sposobem pierwotnym, nieznanym w innych dzielnicach Polski, niszczą i łapią ryby i każdą zwierzęcą od najwęższej iż do latwego życia, mając jakakś swoiście pojmovaną wiarę w niezniszczalność odzyskań do przyrody.

Nie jest to tylko bynajmniej, że Poleszacy dla zdobyć sobie uprawę ziemi palą las na sposób brzoziaków, co potwierdzają zresztą wspomniani już przez mnie autorzy: geograf Karczewski i Ossendowski. A przecież tego rodzaju „przygotowanie” roli odbywa się w kraju, który jest blisko centrum Europy i nie stanowi terenu

kolonizacyjnego dla różnokolorowych naczy, lecz przeciętnie należy do Polski, która w stosunku do bogactwa lasów zajmuje zaledwie trzynaste miejsce wśród państw europejskich.

Względem niej o Polesiu mam na uwadze nasze, polskie Polesie, czyli obwód z zawarty w granicach województwa Poleskiego, mający kształt trapezu, którego dłuższe boki stanowią północną i południową granicę Polesia, gdyż cząść to przez geografów słossowana nazwa klima czy trójką mapką na słusze zarzuty.

Czemie jest wreszcie ten człowiek polskiej krainy z punktu widzenia geograficzno-etnograficznego, liczący w mieszkaniecwo polskiego 1.134.538 duwowski i inni podają 1.347.400 (Ossendowski) 066 w roku 1931 w rubryce narodowościowo 63 proc. ludności wpisał się jako tak zwani „lutejsi”, czyli nie obciążając konia Polaków. Ukraińskich najbardziej, do których należą Polacy, zawierająca a swą gwara języka matorulskiego i około 25 proc. języka polskiego. Z 37 proc. pozostałej ludności do narodowości polskiej zaliczyło się 14 proc., reszta zaś do białoruskiej, ukraińskiej i żydowskiej.

6. NASZ STOSUNEK DO POLESIA.

Państwo polskie musi pamiętać o tem, że ci „lutejsi”, stanowiący większość polskiej ludności, są elementem

może nieumny i podejrzliwy, bo na te zagrywki przed światem ziemi rozgrywały się zbyt często i widać ich wojenne dramaty, ale w stosunku do polskiej państwowości mają tradycyjną podstawę do jak najdalej trądcyego zalanania i nie stanowią podanego gruntu dla idej wyrotowych ani dla przeciwpolnawych agitacji narodowościowej.

Ważnym również czynnikiem są dwory i dworki poleskie, rozrzucone po całym Polesiu, które od wieków spełniają pewnego rodzaju misję cywilizacyjną wśród lubyleży ludności i, które przesłanki ideologia myśli narodowej i wyzwolenczego czynu, wydały z tej ziemi Tadeusza Kosciuszki, Komuna Traugotta, a w roku 1920 Kosiński, który walczył o wolność znaną z nazwiska bohaterów, polk walczył o swoje Polesia padł na polu walki.

Osadnicy wojewojski i cywilni, rozlokowani w ostatnich latach w różnych partiach tego kraju, spełniają również rolę pionierów przetrząsających pierwsi lasy i materialnie budują (leśna rolnictwo, spółdzielnie) w szare i mało od razu wymagające życie Poleszaka. Naogół niechła, zamknięta w sobie psychika tych biogienio-lesnych ludzi zmienia się w miarę wieków, gdy urzy w skutkach dają im przysięgi i dowody, których skóra czyni wykazuje bezwzględnie rozłączanie nad nimi opieki. Ławiejszym jest pod tym względem podejście do „spoluczalczy” szlachty zamkankowej, prawosławnej i używającej się do przetrwania, a która troskliwie przechowuje pamięć i tradycje szlacheckich, nadane jej przez królów polskich, a w różnego zaś rodzaju okolicznościach życia codziennego zachowuje wiele ciekawych tradycji i odrębności, jakich nie obserwujemy wcale wśród rolników naszego Podlasia.

Od romantycznego poglądu na Polesie, od romantycznego podtrzymywania kultury krajoznawczej, odrębności charakteru ludu, oryginalności fauny i flory, inemni słowy, od modnych zachwyty nad „latem lesnych ludzi”

Kącik radiowy.

Radiowy program rolniczy

Od dnia 31 maj do 6 czerwca w 1936 r.

W niedzielę, dnia 31 maja audycje dla wsi nadane zostaną już w ramach programu letniego, który będzie obowiązywał do 1 października r. b. i tak: o godz. 8.03 red. Stanisław Jójkiewicz odczyta radiową „Gazetkę rolniczą” w swem opracowaniu. Zaraz po godzinie o g. 8.18 nadany zostanie „Przegląd rynków produktów rolnych” w opracowaniu p. Stanisława Prus-Wisniewskiego. „Gazetka rolnicza” jak i „Przegląd rynków” transmitować będą wszystkie rozgłośnie Polskiego Radia. Wiecej posiadacze odbiorników krystalicznych nie będą zatem mieli trudności w odbieraniu dwóch tych interesujących audycji.

Popołudniu tegoż dnia o godz. 14.30 „Wesołe opowiadki” góralskie okolicznościowe, epowie red. Antoni Zacheński. O godz. 14.45 wszystkie rozgłośnie Polskiego Radia transmitować będą z Warszawy pogadankę p. Stanisława Mierzeńskiego p.t. „Trzy zbiory w dwóch latach”. Na przykładach, jak sobie można porządzić dzień w gospodarstwie jest zamalowany oraz jak umiejętnie można wyzyskać ziemię, przelęgnet omówi sprawę bardzo ważną dla gospodarstwa małych 3-ch zbiorów w dwóch latach z jednego kawałka roli.

W drugi dzień „Zielonych Świątek” t.j. w poniedziałek dnia 1 czerwca rano o godz. 8.03 inż. Józef Kępka, współpracownik Wydziału Ogrodnictwa Warszawskiej lby Rolniczej w pogadance p.t. „O przygotowaniu na sprzedaż truskawek i czereśni”, zapozna słuchaczy ze sposobami opakowania tych delikatnych owoców, tak aby w stanie nie-

uszkodzonym i świeże znaleźć się mogły na rynku zbytu.

W poniedziałek popołudniu o g. 14.30 wszystkie rozgłośnie transmitować będą z Warszawy „Dniog w opracowaniu p. pszczerlarza p. Kazimierza Bajorka p. t. „Pszczoly roiem uciekają, bo pszczerlarza dosyć maja”.

W tygodniu bieżącym na program audycji dla wsi złożą się następujące pogadanki: we wtorek o godz. 12.55 „Skryzka rolnicza” inż. W. Tarkowskiego, w środę o godz. 12.05 „Siennokosy” inż. Jana Rapackiego, we czwartek, o godz. 12.55 „Nowiny leśne” w opracowaniu Jana Kloika, w piątek, „Skryzka rolnicza” inż. W. Tarkowskiego, i w sobotę o godz. 12.55 „Przegląd rolniczej prasy” inż. Irena Niedwiadzińska.

Zwracamy uwagę słuchaczy rolników, że stosownie do ich życzeń, jakie nadeszły do Referatu Rolnego Polskiego Radia, pogadanki w dni powszednie przez cztery miesiące letnie nadawane będą w południe o godz. 12.55 do 13.05.

Sprawozdanie

„Miejscowa Rada Zawodowa Z.Z.Z.” w Siedlcach, stosownie do pozwolenia Starostwa Powiatowego w Siedlcach z dnia 18.IV.1936 r. L. B. P. 10.9 przeprowadziła zbiórkę uliczną w dniu 1-go maja 1936 r. na cele kult.-oświatowe.

W wyniku zbiórki uzyskano kwotę 24.24 zł. złotych dwadzieścia cztery i gr. 24).

Koszty urządzenia zbiórki i ogłoszenie wyników w Lub. Dz. Woj., wyniosły złotych 6.60.

Czysty zysk w kwocie zł. 17.64 użyty został na zakup mebli do świetlicy robotniczej.

TRZY SŁOWA DLA OCHEŁDY

Michał-ogródek-lody

SIEDLCE, KOŚCIUSZKI 2

M. KURLOWICZ

DOBOROWA ORKIESTRA

Broń, amunicję, przybory myśliwskie

Artykuły turystyczne sportowe (tenis, łódka, bal, przyjmowanie rakiet do naciągów)

Maszyny do strzyżenia, golenia, brzytwy, gule i kłuski, żelazka maszynki do nitów, myłki, kłuski dla ptaków.

Opony, części, oleje i akcesoria samochodowe.

Wszelkie pakunki asbestowe miedziane, galitowe, lożarskie, konopiane, gumowe i silikiety, lotyżka kulkowe S.K.F. wszelkiego rodzaju.

Pały pociągowe skórzane, balata i weże gumowe.

Wirówki, części i oliwa do wirówek.

Narzędzia ogrodnicze i wyroby cementowe, słupy graniczne.

POLECA PO CENACH PRZYSTĘPNYCH.

„SPORT PODLASKI“

dawniej J. H. Ciok

Siedlce, Piłsudskiego 63a tel. 222.

Polski Sklep Bławatny

ZOFII KRYSZCZUK

W SIEDLCACH, PIŁSUDSKIEGO 19

Poleca materiały tekstilne, bieliznę, trykotaże i galanterię po cenach umiarkowanych.

MILJON

na ciebie czeka

nie zwlekaj, kup los
W SZCZĘŚLIWEJ
i znanej z dużych
wygranych
KOLEKTURZE

WOLANÓW

FIJKA SIEDLCE,
ul. ASLANOWICZA 5,
w 35 loterii padło
mnóstwo wliczących wygranych

Do wyjąć

od 1-go lipca 1936 r. dom pięć-pokojowy z wygodami (łazienka, elektryczność, gorąca woda i t. p.) i pół morgowym ogrodem warzywnym, przy ul. Poniałowskiego Nr. 17. Informacji udzieli Karpiński, ulica Poniałowskiego.

Angielskiego, francuskiego, niemieckiego hiszpańskiego

wyucza szybko i tanio dyplomowany specjalista z wykształceniem uniwersyteckim.

Siedlce, ul. Piłsudskiego 20 m. 7.

PRZYJMUJEMY POŻYCZKI PAŃSTWOWE

po cenie nominalnej, licząc 100 za 100

przy kupnie odbiorników

TELEFUNKEN

okres czasu przyjmowania pożyczek jest ograniczony. Blizszych informacji udzieli

Irma:

M. HALBERSTADT

SIEDLCE, KILIŃSKIEGO 29 (1 piętro)

TELEFON 158.

POSZUKUJE SIĘ

chłopca na praktykę do Zakładu Fryzjerskiego. Siedlce Pułaskiego 9.

DR. SZ. SZWARC Choroby wewnętrzne i dzieci. Siedlce, 1-go Maja 24, tel. 77. Przyjmuje od 12—2 i od 5—7 po poł.

DR. MED. MAKSYMILJAN SCHLEICHER

specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Siedlce, ul. Kilińskiego Nr. 24, przyjmuje od 9—12 i 4—6, w niedziele i święta od 10—12.

DR. S. TENENBAUM

Siedlce, ul. Sienkiewicza 14, tel. 278. Specjalność: choroby kobiece i wewnętrzne. Po dłuższej specjalizacji w szpitalu Św. Łazarza w Warszawie leczy choroby weneryczne.

Od dnia 1 lipca przeprowadzą się na ul. Piłsudskiego 60.

DOKULISTA

Dr. Lucjan Weingott z Warszawy przyjmuje chorych na oczy w Siedlcach, ulica Kilińskiego 14 we wtorki i piątki od godz. 11—2 p. p.

Księgi i druki dla biurowości Zarządów Gmin i Miast, dla ewidencji ruchu ludności, kontrole robót szarbowych i inne podług najnowszych wzorów

poleca „GLOBUS“

Siedlce, Piłsudskiego 26. Tel. 100.

Ceny konkurencyjne.

Czytajcie i rozpowszechniajcie

„Życie Podlasia“!

OBWIESZCZENIE

Wydział Hipoteczny przy Sądzie Okręgowym w Siedlcach, obwieszcza, że na dzień 14 sierpnia 1936 roku w Kancelarii Hipotecznej przy tymże Sądzie wyznaczony został termin pierwsiwskowej regulacji hipotek dla:

1) Siedleckiej miejskiej nieruchomości pol. Nr. 11 przy ul. Tatarskiej, o obszarze 3747 mtr. kw., nabytej przez Ewę Zielińską od Zofii Tatakowej, Serafiny Jakimiak, Bronisławy, Anieli i Piotra Szyzków, za aktami z dnia 30 maja 1933 r. Nr. rep. 315, 7 kwietnia 1934 r. Nr. rep. 188 — przed notariuszem Władysławem Sudra i 17 marca 1936 r. za Nr. rep. 248 — przed Notariuszem Janem Sienkalo i

2) Siedleckiej miejskiej nieruchomości pol. Nr. 23 przy ulicy Konarskiego, o obszarze 1278 mtr. kw., nabytej przez Helenę Skolimowską od Mikołaja [Sielickiego] za aktami z dnia 5 sierpnia 1929 r. Nr. rep. 1249, 20 listopada 1929 r. Nr. rep. 1812 i 25 lipca 1931 Nr. rep. 898 — przed notariuszem Władysławem Szumanskiem.

W terminie powyższym osoby interesowane winny zgłosić swoje prawa, pod skutkami prekluzji.

Pisarz Hipoteczny: F. Czarnocki.

EFEKTYWNE PROJEKTY
ARTYSTYCZNE WYKONANIE
DAJE
TYLKO

DRAKARNIA
POLSKA

SIEDLCE, PUŁASKIEGO 9. TELEFON 8.

Warunki prenumeraty: Rocznie 8 zł., półrocznie 4 zł., kwartalnie 2 zł.

Ogłoszenia: Cała strona 200 zł. Drobne—10 gr. za wyraz w wierszu jednosłownym. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Redakcja rękopisów nie zwraca.